

Téereb Danyeel — Limu Juróom-ñett

Peeñu Yonent yi Feeñal: Xam Fan yu Mujj yi jaarale ko ci xew-xewi Danyeel

Jeff Pippenger

2024-01-17

Yépp yonni yégleb nañu gën a wax ci fan yu mujj yi ba fan yi ñu dundoon.

“Bépp yonent ci yonent yu mag ya waxoon gëna ñakk ngir seen jamono bopp, waaye ngir sunu jamono, ba tax na seeni waxi yonent yi am solo te di doxal ci sunu kaw. ‘Léegi loolu lépp xewoon na ci ñoom ngir nekk misaal; te bindees na ko ngir sunuy dénk, nun ñi mujju àddina ji dikkal.’ 1 Corinthians 10:11. ‘Duñu doon liggéeyal seen bopp, waaye ñoom daan nañu liggéeyal nun ci mbir yi léegi ñi leen yégle xebaar bu baax bi ci dooley Xel Mu Sell, mi wacce asamaan, xamal leen ko; te mbir yooyu, malaaka yi sax bëgg a xool bu baax ci seen biir.’ 1 Peter 1:12”

“Biibël bi dajale na teñam ay alalamam ngir maas gu mujj gii. Bépp xew-xew bu mag ak jëf ju tedd ci jaar-jaari Kóllëre gu Yàgg gi amoon nañu, te dañuy dellu di xewaat ci kanam yi ci kërceen gi ci fan yii mujj.” Selected Messages, téere 3, 338, 339.

Dañeel moo ngi teewlu nit ñi Yàlla, ñi ci mujju jamono yi gis ci Kàddug waxyi yégle, ne ñoom dafañu leen tasaaroo. Bu ñu xëyee ci dëgg boobu, war nañu matal ñaanu Lawiyiin ñaar-fukk ak juróom-benn, te itam ñaan ngir xam kumpag waxyi yégle gu mujj, gi ñuy ubbi tuuti laata waxtuw jeexal yoon bi tëj; loolu mooy li ñaanu Dañeel ci saar bi ñaareel di teewal. Su ñu duggee ci xew-xewu Dañeel, malaaka Jàbriil dina leen laal, xamal leen te wax ak ñoom, ngir jox leen “xarala ak xam-xam.” Ñi xereñ ñooy ñi “dëgg” “yokkuteg xam-xam” bi, bu ñu ubbilee kumpag waxyi yégle.

Noonu ma xamal ma, wax ak man, ne ma: “Yaw Daniyel, léegi ma génngir may la xam-xam ak dëgginu. Ca njëlbeén sa ñaan yi, ndigal gi génngir na; te ma ñëw ngir won la ko, ndaxte ku ñu bëgg lool nga; kon nag, xam mbir mi, te settantal peeñ mi.” Daniel 9:22, 23.

Pees gi ñu waxoon Danyeel mu xalaat ci mooy peesug “mareh”, di peesug feeñ gi. Jibiril dafa nekkoon ne meesagul liggéey bi ñu ko santoon ci sarax 8 ba ñu ko waxee mu taxawal Danyeel mu xam peesug “mareh” bi. Ci sarax 9, mu dellusi ngir mottali tekki bi. Ci sarax 9, Danyeel dootul dund ci jamonoy nguurug Babbiloon, waaye mi ngi nekk ci jaar-jaari nettali Mèdd ak Pers.

Bi Gàbriyel di jàngal Dañeel ne mu “xam mbir mi”, te mu “seet peeñ mi bu baax”, dafay tegtal ab yoonu xel gu aju ci tas ci xel, bi mu bëgg Dañeel di jëfandikoo. Baat yi ñu tekki ne “xam” ak “seet bu baax” benn baat bu Ebrë lañu doon. Baat boobu mooy “biyn”, te tekki na ne tas ci xel. Baat bu Ebrë bi ñu tekki ne “mbir” mooy “dabar”, te mooy “Kàddu gi”. Kon nag, Gàbriyel dafay xamal Dañeel, ak ñi muy wone ci mujjug jamono ji, ne dañuy wara séddoo Kàddug dëgg gi ci yoon wu jub.

Fexeel ngir nga won sa bopp ne Yàlla nangu la, ni liggéeykat bu war a gënaatul rus, di jàppe bu jub kàddug dëgg gi. 2 Timothy 2:15.

Kàddu bi ñuy wax ne “matter” itam Daniyeel dafa ko jëfandikoo ci tereb fukki xaaj, benn saar, fa ñu ko tekkiñ ñetti yoon ni “thing.”

Ci ñetteelu atom Siirus buur Pers, am na mbir mu feeñal Daniyel, mi tuddoon Beltesassar; te mbir ma dëgg la, waaye jamono ji ñu ko digle woon yaatu na; te mu dëgg mbir ma, am xam-xam ci peeñ ma. Daniyel 10:1.

Ci wàll bi, baat bi ñuy wax “peeñu” mooy peeñub “mareh”, maanaam peeñug melokaan bi, te Daniel amoon na xam-xam ci ñaari mbir yii: mbir mi itam ak peeñu bi (“mareh”). Ci aaya ñeent-fukk ak ñett baatub sàccu gu juróom-ñeent, Gabriel digal na Daniel ngir mu xàjjal bu baax mbir mi ak peeñu bi; te ci aaya benn baatub sàccu gu fukk, am na xam-xam ci ñaari mbir yii: mbir mi itam ak peeñu bi (“mareh”). Gabriel dafay xamal Daniel ci sàccu gu juróom-ñeent ne, na xam wuute bi nekk ci diggante mbir mi ak peeñu bi (xàjjal ko bu baax). Peeñu bi mooy peeñub “mareh”, te “mbir mi”, walla “yëf wi”, mooy peeñub “chazon”.

Ci saraxal 8 bi, ñaari gis-gis yi ñu leen xamale, te ñu seetale leen itam ndaxte Daniel bëggoon a dëggoo gis-gis bu “chazon” bi, waaye ñu sant Gabriël mu tax Daniel xam gis-gis bu “mareh” bi. Bi Gabriël tàmbalee liggéeyam ngir tax Daniel xam “mbir” mi ak “gis-gis” bi, mu xamal Daniel ne na mat a seet ndaxte ñoom ñaar lañu, di ñaari gis-gis yu wuute.

Noonu ma xamal ma, wax ak man, ne: “Yow Danyeel, léegi ma génngir may la xel ak dëggoo. Ca tàmbalug sa ñaan ya, ndigël gi génngir na; te dikk naa ngir won la ko, ndaxte ku ñu bëgg lool nga. Kon nag, xam mbir mi te seet peeñ mi bu baax. Juróom-ñaar-fukk ay ayu-bés ñu dogal nañu ci sa xeet ak ci sa dëkk bu sell bi, ngir jeexal moytuw bàkkaar, ngir tax bàkkaari yi jeex, ngir def njubale ci tooñ, ngir indi njub gu sax ba fàww, ngir tēj peeñ ak kàddug yonent, te ngir ñu diw Boroom-bi gën a Sell bi. Xam nag te dëgg ko ne, dale ca génngir ndigël ngir delloo ak tabax Yerusalem ba ca Almasi bi, Buur bi, dina am juróom-ñaar ay ayu-bés ak juróom-benn-fukk ak ñaar ay ayu-bés. Dinañu dellu tabax mbedd mi ak miir mi, doonte ci jamono yu metti. Te gannaaw juróom-benn-fukk ak ñaar ay ayu-bés, dees na dagg Almasi bi, waaye du ngir boppam. Te nit ñi ci buur bi di ñew dinañu yàq dëkk bi ak kër gu sell gi; jeexitam dina mel ni mbëy mi di daanu, te ba ca mujju xare ba, yàqu-yàqu yu ñu dogal dinañu am. Dina dëggal kóllère gi ak ñu bare di benn ayu-bés; te ci biir diggu ayu-bés boobu, dina tax sarax ak saraxu jox ba noppi; te ndax lawug ay xasaw-yaram, dina def ba mu ne mes; ba kera ba mat, te li ñu dogal, dees na ko tuur ci kaw ki ne mes.” Danyeel 9:22–27.

Gabriel bëgg na Daniel xam ne ay jëfandikooki buy mel ci ñaari visions yi, maanaam “chazon” ak “mareh”, dinañu feeñ ci tekki bi mu ko joxoon. Tekki boobu dafa war a jëm ci ñaari visions yépp, te moo nekkoon sas na Daniel mu xàll bu baax vision bi jëm ci dëjji-dëjjal kër Yàlla ga ak mbooloom, ak vision bi jur feeñug Kirist ci Barab bu Gën a Sell bi ca 22 Oktoobar 1844.

Gabriel fësal ne, dale bu Artaxerxes ci atom 457 BC, dina am ñent téeméer ak juróom-ñeent fukki at yuñu “dogge” ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi nekk ci visionu ngoon ak suba yi, te loolu jaglewoon na ci yeneen Yawut yi. Ci aaya yi ñu door a wax fii, baat bi ñuy wax “fësal” feeñ

na fa ñetti yoon, waaye ñaari baati Ebre la yu wuute te ñoom ñaar ñépp lañu leen tekki ne “fësal” ci aaya yi. Jëkk bi baat bi “fësal” feeñee mooy ci aaya ñaar-fukk ak ñeent, te baat bu Ebre boobu mooy “chathak”, te tekki na “dogge”.

Mu ngi xamale ne ñu joxoon Israayil ab waxtu nattu gu tambalee ak ñetteelu ndigal ba Artaxerxes génne, te di jeex ak sànni ay doj ci Stefanos atum 34 AD. Ñeenti téeméeri ak juróom fukk ak juróom-ñett at ya dañu “dogg,” te dafa tekki ab waxtu wax jëmm gu gën a gàtt ci biir yeneen kàddug wax jëmm gu gëna yaatu gu ñaar junni ak ñett téeméer at. Lim bi “ñeenti téeméeri ak juróom fukk ak juróom-ñett,” mooy ab misaalu waxtu nattu, ni ko Yeesu seedeel.

Ba ci gannaaw loolu Piyeer ñëw ci moom, ne ko: Boroom bi, ñaata yoon la sama mbokk man a bàkkaar ci sama kaw, te ma baal ko? ndax ba juróom-ñaari yoon? Yeesu ne ko: Waxuma la ne, ba juróom-ñaari yoon rekk; waaye ba juróom-ñaar fukki juróom-ñaari yoon. Macë 18:22.

Amna baal ngéen njéggal, te boobu baal miiru na ci limu “ñeent téeméer ak juróom-ñent-fukk.” At yu “ñeent téeméer ak juróom-ñent-fukk” yi dafa tekki ab jamono ju ñu leen di nattal Yawut yi, dale ci seen musal ba ker gi ñu feesale koppu seen jamonoju nattal bi ci sànni Stefaan ay xeer. At yu “ñeent téeméer ak juróom-ñent-fukk” yi itam lëngoo na ak musiba mi ñuy wax “juróom-ñaari yoon” ci Leewitik ñaar-fukk ak juróom-benn. Am na ñaari barab rekk ci Biibël bi yu wax ci suuf si di xëcc ay sabaaam. Bu njëkk bi, ci Leewitik ñaar-fukk ak juróom-benn la nekk.

Te bu ngeen déggal ma ci loolu lépp, waaye ngeen dox ci suufe ak man, kon man itam dinaa dox ci suufe ak yéen ci mer mu tar; te man, waaw man ci sama bopp, dinaa leen yar juróom-ñaari yoon ngir seeni bàkkaar. Te dangeen lekk yàpp wu seeni doom yu góor, te dangeen lekk yàpp wu seeni doom yu jigéen. Te dinaa yàq seeni bérab yu kawe yi, dogg seeni nataal yi, sànni seeni néew ci kaw néewi seeni xar-kanam yi, te sama xol dina leen sib. Te dinaa def seeni dëkk neen, indi seeni kër-yàlla ci aji réer, te duma xet xet wu seeni xet wu xeeñ yi. Te dinaa def suuf si neen; te seeni noon yi fay dëkk dinañu yéemu ci moom. Te dinaa leen tasaaroo ci biir xeeti xeet yi, te dinaa génne sabar topp leen; te seen suuf dina neen, te seeni dëkk dinañu neen. Noonu suuf si dina am mbégteem ci ay sábbaaam, diir ba muy neen, ba ngeen nekkee ci suufu seeni noon; waaw bu boobaa suuf si dina noppalu, ba am mbégteem ci ay sábbaaam. Diir ba muy neen, dina noppalu; ndaxte noppaluwuloon ci seeni sábbar yi, ba ngeen nekkee ci kawam. Levitik 26:27–35.

Mbugal ga ñuy wax ne “juróom-ñaar yoon,” bi ñu tudde ñeenti yoon ci ñaareel-fukki at ak juróom-benn waajal, moo xamle ne bu ñu tas nit ñi Yàlla, suuf si dina noyyi “sabbaatam yi.” Dañeel ak ñetti góor yu tedd ya dañu leen tasaare ci suufu noon yi ngir matal musibaamu Muusaa, te tasaare boobu juróom-ñaar-fukk at, nekkoon na njàngum misaal bu mel ni mbirum tasaare bi juróom-ñaar téeméeri at ak ñaar-fukk. Dafa doon njàngum misaal gu yonent, ni ñetti at ak genn-wàllug atu wowu Eliya, ba ngeen xam ne moo amoon ci jamono jàqale Yeesebel. Ñetti at ak genn-wàllu at yooyu dañuy tekki ñetti at ak genn-wàllu at yu yonent, yi tollook junni ak ñaar téeméer ak juróom-fukk at, ci nguuru baapaas bi tàmbalee ci atum 538 ba ci 1798. Juróom-ñaar-fukk at ya doon nañu misaalu “juróom-ñaar yoon,” ni ñetti at ak genn-wàllu at yeekoon misaalu màndiñ ma bu junni ak ñaar téeméer ak juróom-fukk at. Juróom-ñaar-fukk at yi njàppug Dañeel, yi Yirmiya waxoon, dañuy teewlu “ñeenti téeméer ak juróom-fukk” at.

Te Yàlla Boroom seen baay yu njëkk yi dafa leen yónnee ay ndawam, di gaaw a jóg te di yónni, ndaxte moom yërëm na askanam ak dëkkam bu sell ba. Waaye ñoom ñu ree ay ndawi Yàlla, xeeb baatam yi, toroxal yonentam yi, ba merum Boroom bi daldi jóg ci kaw askanam, ba fajul dara. Moo tax mu indi ci seen kaw buur bu Kalde yi, mi rey seen waxambaane yi ak sabar ci kër-gu-sell ga, te yërëmul waxambaane walla janq, mag walla ki gântoo ndax njàgg; lépp jébbal na leen ci loxoom. Te mboolem ndab yi nekk ci kër Yàlla ga, yu mag ak yu ndaw, ak alali kër Boroom bi, ak alali buur bi ak yu sangam yi, lépp lëkkal na ko Babilon. Te ñu lakk kër Yàlla ga, daan miir Yerusaleem, lakk mboolem kër yu mag ya ak safara, yàq mboolem ndabam yu rafet yi. Te ñi rëcc ci sabar bi, yóbbu na leen Babilon, fa ñu nekk jaamam moom ak doomam yi ba nguur gu Perse tàmbalee nguuram, ngir amal kàddug Boroom bi jaarale ko ci gémmini Yeremi, ba suuf si manee am ay noflaayam; ndaxte bépp fan wu nekkoon màndi, dafa sammoon noflaay, ngir matal juróom-benn-fukk at. Léegi ci at mu njëkk waayu Sirus buur bu Perse, ngir kàddug Boroom bi mi waxoon jaarale ko ci gémmini Yeremi man a am, Boroom bi yëngal na xel mu Sirus buur bu Perse, ba mu yégle ay xaaj ci mboolem nguuru, bind ko itam ne: “Nii la Sirus buur bu Perse waxe: Boroom Yàlla aj Asamaan jox na ma mboolem nguuri àddina, te teg na ma ndigal ma tabaxal ko kër ci Yerusaleem, bi nekk ci Yuda. Kan moo nekk ci yéen ci mboolem askanam? Na Boroom Yàllaam nekk ak moom, te na dem yéeg.” 2 Tariix 36:15–23.

Ñaari benn yi ñaari xamle yi nekk ci Biibël bi ci mbirum suuf si di màggal ay sabatam, ñoo jëme ci tasaaroo askanu Yàlla, ak juróom-ñaar-fukk at yi ñu nekkoon ca njaamug njaam ga, yi doon téereb waxtu wu mayoon suuf si ñu ko bàyyi mu màggal ay sabatam. Loolu tolloon na ak limub sabat yi Yawut yi bañoon suuf si mu am noflaay. Suuf si di noflaay diirub juróom-ñaar-fukk at, dafa tektale woon mbooleem at yi ñu mataloon ngànnay bi ci digal bi jëm ci bàyyi suuf si mu noflaay. Njàng mi yomb na a wone ne ci “ñeent téeméer ak juróom-ñaar-fukk” at yu ngànnay, dinga am mbooleem juróom-ñaar-fukk at yu suuf si nofluwoon.

Ñent téeméeri at juróom-ñeent-fukk ak juróom-ñaar at yu nekk ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at ya, dagg nañu leen ngir mu doon diiru yiwuw xel bu ñu may Yawut ya; te “ñent téeméeri at juróom-ñeent-fukk ak juróom-ñaar” yooyu am nañu njàppandikoo gu jub ak tasaarug “juróom-ñaar yoon” bi ci Levitikus 26.

Wision “chazon” bu ñu daane noot, ak wision “mareh” bu feeñ ci mujji ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi, yu wuute nañu ci seen bopp, waaye am nañu jokkoo bu leer ci seen diggante. Ni ko nekkoon ci Daniel, askanu Yàlla war nañu a xàjjaat yoon wu jub ñaari wision yi, te ci benn yoon gi di xam seen jokkoo akante. Juróom-ñaar-fukki at yi ñu jaamoon, yi waraloon ñetti ndigël yi may Yawut yi ñu dellu di tabax Yerusaleem, dañoo tegtaloon “ñeenti téeméeri ak juróom-fukk” at yu ñaawteef, yi Yawut yi defoon ci kóllëre gi ci bàyyi suuf si mu noppalu.

Bi sarte bu ñetteeloon bi xamale seen jotuwaay ngir dellusi te tabaxaat, ñu jox leen “ñeent téeméeri ak juróom-ñeent-fukk” at yu xelal, ndaxte dafañu leen di nattu ak benn diir bu méngook bi seen déggadiñu indi yàqute Yerusaleem ak seen tasaar ci biir xeeti neen yi. Ci mujj ga ñaareelu “ñeent téeméeri ak juróom-ñeent-fukk at” yooyu, seen déggadiñu dina indi jëkkat yàqute Yerusaleem ak seen tasaar ci biir xeeti neen yi.

Tasaaru njàppandikoo mi diir na ñaar-fukk ak juróom-ñatt at (“70 years”) jiituwoon na ko “ñeenti téeméer ak juróom-ñatt-fukk” at yu ñàkk dégg, te gannaaw njàppandikoo moomu mujj nañu caaat ak beneen “ñeenti téeméer ak juróom-ñatt-fukk” at yu yokk ci njubadi.

Jëfandikoo “ñeent téeméer ak juróom-ñeent-fukk” at mi njëkk, mi indi woon juróom-ñaar-fukk at yu suuf si noppalee, àgg na woon ca mujj ga ak yàqug Yerusalem. Ca jeexitalu “ñeent téeméer ak juróom-ñeent-fukk” at yi ñu dagge woon ci ñaar junni ak ñetti téeméer at yi, Yerusalem yàquwaat na, ndaxte Yeesu dafa baaxoo lool njéexitalu mbir ak njàlbéenu mbir moomu.

Jàppug atum fukkiy ak weeram ci Israyil bu dëgg bi nekkon ci Babilon bu dëgg bi dafa doon misaalu tasaarug “juróom-ñari yoon”, te Sœur White wax na ne jàppug atum fukki ak weeram bi ci Israyil bu dëgg bi nekkon ci Babilon bu dëgg bi dafa doon niru gi ci junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at yi Israyil bu xel mi nekkon ci jàppoo ci Babilon bu xel mi.

“Jàngu Yàlla ci suuf nag nekkoon na ci kañam dëgg-dëgg ci njaamte ci diir bu gudd boobu bu fitna ak bundxata wu dul daan, ni doom yi Israyil nekkoon ci njaamte ci Babilon ci jamono ji ñu woon ci réew mu nekkul seen réew.” Prophets and Kings, 714.

Ñaari at ak benn juróom-benni fukki at ak juróom-benn (1260) yi nekk diggante atum 538 ak 1798, dafa doon melokaanu “juróom-ñari waxtu yi.” Ci mujju juróom-fukki at yi, Yawut ya dellusi ngir defar ak tabaxaat Yerusalem. Seeni delluwaay ci biir ñetti ndigal yi moo màndargaal njàlbéenu (457 BC) ñaari junni ak ñetti téeméer at yu seetug “mareh” bi, te loolu indi woon feeñug Almasi bi ca Bérah bu Gën a Sell bi, 22 Oktoobar 1844. Ñetti ndigal yi moo màndargaal njàlbéenu jamono jii ci waxu yonent bi, te soxlawoon na ñetti ndigal yépp ngir jamono jii ci waxu yonent bi tàmbali, doonte deesoon nañu tàmbalee dellu ak tabaxaat ak ndigal bu jëkk bu Kiris.

«Ci sarax bu juroomi Esdra lañu gis dogal ba. Aaya 12-26. Ci melokaanam gu mat, Artasersees, buur bu Perse, moo ko génne woon atum 457 B.C. Waaye ci Esdra 6:14 wax nañu ne kërg Yàlla ga nekk Yerusalem tabaxees na ko “ni ko ndigal [“dogal,” ci wet gu bënna ga] Siris ak Dariyus ak Artasersees, buur bu Perse, santaane.” Ñetti buur yooyu, ci sos, dëggalalaat, te yeggale dogal ba ba mu mat, ñoo ko yóbbu ci matug gu yonent bi laaj ngir màndargaal tàmbali ga 2300 at yi. Bu ñu jàppee 457 B.C., mooy waxtu wi dogal ba mataloo, muy bésub ndigal ba, kon mbooleem leeral yi yonent bi waxoon ci lu jëm ci juróom-ñari ayu-bés yi fukki ayu-bés ñent, gis nañu ne mat na yépp.» The Great Controversy, 326.

Li dale 1798 ba 1844, ñetti malaaka yi ci Kàddu gu Sell gi, Peeñu Yàlla 14, dugg nañu ci jaar-jaaru waxu yonent yi; te ni ñetti ndigal yi tënk tàmbaliwaayu waxu yonent wa bu ñaar-fukk ak ñetti téeméeri at, noonu itam ñetti malaaka yooyu tënk nañu jeexitalu waxu yonent wa. Jamono ju waxu yonent wa di dox jeex na ak agsiwaayu ñetteel malaaka bi, ni mu tàmbalee ak agsiwaayu ñetteel ndigal bi, ndaxte Yeesu dafa jëppale jeexitalu benn mbir ak tàmbaliwaayam.

Yawut yi tambali dellu ci seen réew bi ci ndigël bu njëkk ba, te ci jaar-jaaru ndigël bu ñetteel ba lañu matala kër Yàlla ga. Malaaka bu ñetteel bi agsi na 22 Oktoobar 1844, te bala bés boobu, Millerite yi daan nañu matala kër Yàlla gu xel ga, gi ñu génne Babilon bu xel ngir tabaxaat ko. Waroon nañu ko matal, ndaxte ci 22 Oktoobar 1844, ndaw lii ci kóllère gi dafa war a ñëw ci saa si ci kërám. Kër googu mooy nit ñi di Millerite yi ñoo dugg ci kóllère ci 22 Oktoobar 1844, te ñoom

la Piyeer wax ne ab kër Yàlla lañu.

Yéen itam, ni ay doj yu dund, ñu ngi leen tabax ngir ngeen doon kër gu xel, ak saraxalekat yu sell, ngir jébbale sarax yu xel, yu Yàlla nangu ci Yeesu Kirist. 1 Piyeer 2:5.

Tabernakalu Millérite bi dañu ko tabax diggante 1798 ak 1844, te loolu mooy ñeent-fukk ak juróom-benn at, walla ci waxu yonent yi ñetti fan, ndaxte Almasi wax na ne, ñetti fan laa war a jël ngir yékkati tabernakal bu nekk.

Teew bésu Yawut yaa ngi doon jege, te Yeesu dem na Yerusalem. Foofa mu fekk ci kër Yàlla ga ñiy jaay nag, ak xar, ak pitax yi, ak way soppi xalis yi toog. Bi mu defee ab yaru bu ñu rëcc ak ay buum yu tuuti, mu dàq leen ñépp génne ci kër Yàlla ga, ñoom ak xar ya ak nag ya; mu tuur xalisu way soppi xalis ya, baal teblaa yi. Te mu ne ñiy jaay pitax ya: “Yóbbu leen fii; buleen def kër Sama Baay muy këru njaay.” Taalibeyam ya fàttaliku ne Mbind mi wax na: “Nafekoo kërám moo ma lekk.” Noonu Yawut ya tontu ko ne ko: “Ban kéemaan nga nu di won, gannaaw yuy def yooyu?” Yeesu tontu leen ne: “Yàqleen kër Yàlla gii, te ci ñetti fan laay ko tabaxaat.” Noonu Yawut ya ne: “Juróom-ñeent fukki at ak juróom-benn lañu doon tabax kër Yàlla gii, te yaw di nga ko tabaxaat ci ñetti fan?” Waaye moom, moo doon wax ci kërug yaramam. Yowaana 2:13–21.

Sœur White waxe ne bi, ba ndaw li yàlla fas ak ñëw na ci saa si ci kër-yàllaam, ni ko téereb Malaki tekke, ne wax jammu gi dafa matoon ba Kirist setalée kër-yàlla ga, ni ñu ko fekke léegi ci pàcc bi jógé ci Yowaana.

“Bi Yeesu daanalee kër Yàlla bi ci jaaykat yi ak jëndkat yi ci àddina, mu yégle woon ay yoonam ngir sellal xol bi ci sobeb bàkkaar,—ci bëgg-bëgg suuf yi, ci yëngu-yëngub bopp yi, ci aada yu bon yi, yi di yàq ruu. ‘Xool-leen, dinaa yónni sama ndaw, te dina waajal yoon wi ma jiitu: te Boroom bi ngeen di seet, dina dikk ci saa si ca kërám; waaye ndawub kóllëre gi, ki ngeen di bânneexu ci, xool-leen, dina dikk, wax na Boroom ga, Boroom mboolloom asamaan yi. Waaye kan moo man a muñ bésu dikkam? te kan moo man a taxaw bu feeñee? ndaxte mu mel ni safara wu setal weer, ak ni saboob rajkatu yére yi: te dina toog ni aji setal ak aji laabalu xalis; te dina setal doom yaa Léewi, te dina leen laabal ni wurus ak xalis, ngir ñu man a jox Boroom bi sarax su ànd ak njub. Malasi 3:1–3.’ The Desire of Ages, 161.”

Kërgu Yàlla ga ci Yowaana saar ñaareel bi, juróom-ñaari fukk ak juróom-benn at lañu ko jëfandikoo ngir tabax; te Yeesu wax na ne dina yékkati kër gu ñu yàq ci ñetti fan. 1798 ba 1844, juróom-ñaari fukk ak juróom-benn at la, te loolu dafay firndeel dikkug ñetti malaaka yi (fan yi) ci Peeñu ma ñent-fukki saar, yi woon nañu leen misaal ci ñetti ndigal yi tàmbalee yonent-kàddu bi ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at. Juróom-ñaari fukk ak juróom-benn at yooyu mooy jamono ji Kirist yékkati kërg-u-Millerite bi, ndaxte bala booba kër gu xel mi ak Israayil gu xel mi, Babilon bu xel mi dafa leen dooroon ba suuf.

Bi Kirist doonnee kër Yàlla ga ca bésu Manggalu Jéggi ba, ci njàlbéenu liggéeyam, dafa doon matale wax ju ñëwul ci Yonnet bu Kóllëreg gi, miy ñëw nag ci lu yàggul wër kërám, ni ko Malaasi téral. Ci 22 Oktobar 1844, Kirist dafa bëgg-bëgg a ñëw ci kërám, te fekkoon na ko juróom-ñeent fukki at ak juróom-benn at ngir tabaxaat kërám gaññiku woon.

“Ñew gi ci Kirist ni sunu Saraxalekat bu Kowe bi ca bérab bu gën a sell ba, ngir setal kër Yàlla ga, ni ñu ko wone ci Daniel 8:14; ñewug Doomu nit ki ca Boroom Fan yi, ni ñu ko teewal ci Daniel 7:13; ak ñewug Boroom bi ca këräm, ni Malaasi yégle woon, ay melokaanu benn xew-xew lañu; te loolu itam moom la ñewug gor-góorlloo bi ca céet ba di tegu, ni Kirist ko nettalee ci léebug fukki janq yi ci Macë 25.” The Great Controversy, 426.

Mër gu jëkk gi jeex na ci 1798, te mujjug mër gu mujj gi mooy 1844. Njëlbéenu jamono ju ñeent-fukk ak juróom-benni at yi, fa Kirist dajalee kër Yàlla gu Millerite gi, dafa wone mujj ga, ndaxte njëlbeen ak mujj, ñoom ñépp, ràññeekuñu woon ci jeexital mërug Yàlla ci kaw askanam; ndaxte Yeesu mas naa boole mujjug benn mbir ak njëlbéenu benn mbir.

Dina yokk sunuy njàngat ci yoonteb Gabriyel bi mu jox Danyeel ci artik bi ci topp.

“Warug Ndigal gi warug bi waral ci kanamu nit ñi. Jàngalees nañu nit ñu bari ne mooy ab téere bu tēj, waaye tējeefam dafa jëm rekk ci ñi bañ dëgg ak leer. Dëgg yi mu ëmb war nañu leen yégle, ngir nit ñi am xelal ngir waajal seen bopp ci mbir yi di gaaw a am. Baatu Ñettelu Malaaka bi war nañu ko joxe ni moom rekk mooy yaakar ji gën a nekk ngir muccu adduña ju yayu.”

“Yoonu mujj yu metti yi ci fan yu mujj yi ñu ngi ci sunu kow, te ci sunu liggéey war nañu a artu nit ñi ci musiba gi ñu nekk. Bu ñu bàyyi lu xew yu tedd yi waxu yonent bi feeñaloon ne dinañu xew léegi, ba kenn du ko laal. Ñun ay yonnenta Yàlla lanu, te amunu waxtu wu nu wara yàq. Ñi bëgg a doon ay jàppandoo ak sunu Boroom Yeesu Kirist dinañu wone yëngu-yëngu bu xóot ci dëgg yi nekk ci téere bii. Ak xalam ak baat dinañu xeex ngir leeral mbir yi yéeme yi Kirist jóge asamaan ngir feeñal leen.” Signs of the Times, July 4, 1906.